

Mødedokument

B9-0277/2023

12.6.2023

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrunds af Rådets og Kommissionens redegørelser

jf. forretningsordenens artikel 132, stk. 2,

om bæredygtig genopbygning og integration af Ukraine i det euro-atlantiske
samfund
(2023/2739(RSP))

Helmut Scholz
for The Left-Gruppen

Europa-Parlamentets beslutning om bæredygtig genopbygning og integration af Ukraine i det euro-atlantiske samfund (2023/2739(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til associeringsaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Ukraine på den anden side¹ og til den tilhørende vidtgående og brede frihandelsaftale mellem Den Europæiske Union og Ukraine, som blev undertegnet i 2014,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 17. juni 2022 med titlen "Kommissionens udtalelse om Ukraines ansøgning om medlemskab af Den Europæiske Union" (COM(2022)0407) og Det Europæiske Råds konklusioner af 23. og 24. juni 2022,
- der henviser til alle erklæringer om arbejdsret og arbejdstagerrettigheder i Ukraine, herunder Europa-Parlamentets beslutning af 2. februar 2023 om forberedelsen af topmødet mellem EU og Ukraine²,
- der henviser til udtalelse af 11. oktober 2022 fra Det Europæiske Regionsudvalg om EU's byers og regioners rolle i genopbygningen af Ukraine,
- der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,
- A. der henviser til, at Ukraine har oplevet betydelige menneskelige og økonomiske tab siden begyndelsen af Ruslands angrebskrig; der henviser til, at der vil være behov for international solidaritet og aktiv støtte til genopbygningen af landet;
- B. der henviser til, at den fælles vurdering, som Ukraines regering, Verdensbankgruppen, Kommissionen og FN offentliggjorde den 23. marts 2023, anslår, at omkostningerne til genopbygning og genopretning i Ukraine er steget til 411 mia. USD (svarende til 383 mia. EUR); der henviser til, at det ved den anden hurtige skades- og behovsvurdering konstateres, at der samlet set er genopbygnings- og genopretningsbehov, der beløber sig til 411 mia. USD, hvilket er 2,6 gange landets anslåede BNP i 2022; der henviser til, at de højeste anslåede behov er inden for transport (22 %), boliger (17 %), energi (11 %), social beskyttelse og levebrød (10 %), håndtering af eksplosionsfare (9 %) og landbrug (7 %); der henviser til, at de geografiske områder med den største stigning i behovene er regioner ved krigens frontlinje, nemlig Donetska, Kharkivska, Luhanska og Khersonska;
- C. der henviser til, at genopbygning efter en krig er meget mere end blot fysisk genopbygning eller omlægning af landets økonomi, navnlig dets genopbygning af infrastruktur og minerydning og dekontaminering af dets landbrugsarealer, da det også omfatter forsoning, demokratisering og respekt for retsstatsprincippet og

¹ EUT L 161 af 29.5.2014, s. 3.

² Vedtagne tekster, P9_TA(2023)0029

menneskerettighederne; der henviser til, at Ukraines krigsretstilstand, som var berettiget i lyset af Ruslands invasion, koncentrerede magten i præsidentkontoret og den udøvende magt og lagde pres på demokratiske rettigheder og arbejdstagerrettigheder, decentralisering, medier og religiøse frihedsrettigheder, mindretalsrettigheder, gennemsigtighed i beslutningstagningen og ansvarlighed;

- D. der henviser til, at Ukraine er blevet et EU-kandidatland og skal opfylde Københavnskriterierne, før det kan indlede tiltrædelsesforhandlinger;
- E. der henviser til, at det ukrainske civilsamfund har vist sin modenhed som vagthund og som rygraden i Ukraines demokratiske fremskridt og nu er et afgørende element i Ukraines modstandsdygtighed over for den russiske aggression; der henviser til, at den ukrainske regering glæder sig over civilsamfundets rolle i forbindelse med humanitær nødhjælp og social genopretning, men fortsat undlader at inddrage civilsamfundet og de lokale myndigheder på mere omstridte områder, navnlig planlægningen af genopbygningen efter krigen; der henviser til, at en vellykket genopbygning af Ukraine efter krigen er afhængig af, at det ukrainske civilsamfund inddrages i genopbygnings- og genopretningsprocessen;
- F. der henviser til, at de første skridt i decentraliseringsprocessen før krigen er blevet en vigtig og generelt set velkommen faktor i den øgede styrkelse af de regionale og lokale myndigheder; der henviser til, at de har vist sig at være den centrale mekanisme, der gør det muligt for mange samfund at overleve og holde ud under krigen; der henviser til, at denne decentralisering også er begyndt at begrænse regionale oligarkers magt og indflydelse på både regional og national beslutningstagning; der henviser til, at lokalt og regionalt ejerskab og deltagelse i lokalsamfundet vil være afgørende for at gøre genopbygnings-, moderniserings- og genopretningsresultaterne bæredygtige;
- G. der henviser til, at multidonorkoordinationsplatformen, der drives i fælleskab af Kommissionen og den ukrainske regering til støtte for Ukraines reparations-, genopretnings- og genopbygningsproces blev oprettet den 26. januar 2023; der henviser til, at det ukrainske civilsamfund og forskellige politiske partier i Verkhovna Rada ikke har nogen plads ved beslutningsbordet, hvor den ukrainske regering, EU's medlemsstater, EU-institutionerne og de internationale finansielle institutioner er i færd med at fastlægge de næste skridt for deres deltagelse i og støtte til Ukraine; der henviser til, at disse interessenters planer om genopbygning og konditionalitet er blevet udarbejdet uden gennemsigtighed eller offentlig deltagelse;
- H. der henviser til, at den ukrainske regering og internationale donorer har udarbejdet planer for genopbygning og konditionalitet uden gennemsigtighed eller offentlig deltagelse; der henviser til, at disse planer bør have et stærkere demokratisk grundlag for at undgå den manglende demokratiske opbakning, der karakteriserede manglen på demokratisk deltagelse i landets udvikling både før og efter 2014;
- I. der henviser til, at den amerikanske investeringsfond BlackRock har oprettet en udviklingsfond for Ukraine i samarbejde med den ukrainske regering for at tiltrække offentlig og privat kapital til genopbygningen af Ukraine; der henviser til, at det ukrainske økonomiministerium udpegede konsulenter, som BlackRock betalte for, til at rådgive om lanceringen af fonden; der henviser til, at lederen af BlackRocks

finansieringsinstitutgruppe og virksomheden Financial Markets Advisory, Charles Hatami, har erklæret, at genopbygningsindsatsen vil skabe betydelige muligheder for investorer;

- J. der henviser til, at vestlige donorer og investorer den 21. og 22. juni samles i London til konferencen om genopretning af Ukraine 2023, som har til formål at fastlægge de strukturer, instrumenter og strategier, der er nødvendige for at tiltrække udenlandske investeringer;
- K. der henviser til, at Ukraine, som er det største land i EU's østlige naboland, er meget attraktivt for internationale investorer på grund af dets unikke geografiske beliggenhed, naturressourcer, søhavne og højt kvalificerede personer; der henviser til, at Zelenskyjs regering siden 2019 har skabt betingelserne for en stabil privatisering i Ukraine; der henviser til, at denne proces er blevet kraftigt fremskyndet siden krigen begyndte; der henviser til, at internationale finansielle institutioner har fremmet denne proces ved hjælp af konditionalitetsinstrumenter for finansiell støtte; der henviser til, at Kommissionen ikke har fremlagt dokumentation for, hvordan EU's makrofinansielle bistandstilskud og -lån anvendes i overensstemmelse med de betingelser, som Parlamentet kræver;
- L. der henviser til, at Ukraine huser 35 % af Europas biodiversitet, og at genopretning af natur vil være vigtig i forbindelse med genopbygningen af Ukraine efter krigen; der henviser til, at de miljøskader, som krigen har forårsaget, omfatter forringelse af økosystemer, luft- og vandforurening og forurening af agerjord og græsningsarealer; der henviser til, at mindst 200 000 hektar skov siden krigen begyndte er blevet ramt af brande, 680 000 ton fossile brændstoffer er gået op i røg, og 180 000 kubikmeter jord er blevet forurenede med ammunition; der henviser til, at krigen har forringet beskyttede områder og ødelagt vandrensningsanlæg; der henviser til, at ukrainsk landbrugsjord er afgørende for den globale fødevarerforsyning; der henviser til, at landbruget er kernen i vores fødevarer system; der henviser til, at der er et presserende behov for at dekarbonisere vores økonomi og omdanne landbruget til et klima- og miljøvenligt og bæredygtigt system; der henviser til, at forbindelsen mellem sunde mennesker, sunde samfund og en sund planet sætter bæredygtige fødevarer systemer i centrum for den europæiske grønne pagt;
- M. der henviser til, at en central betingelse for finansiering fra internationale finansielle institutioner såsom Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling, Den Internationale Valutafond og Verdensbanken siden 2014 har været, at Ukraine ophæver moratoriet for salg af landbrugsjord med henblik på at skabe et marked for jord; der henviser til, at Zelenskyjs regering på trods af overvældende modstand i landet ophævede landets 19-årige moratorium for salg af landbrugsjord i marts 2020; der henviser til, at dette har resulteret i, at de største jordejere er en blanding af oligarker og en række udenlandske, primært europæiske og nordamerikanske, investorer, herunder en amerikansk privat equity-fond og Saudi-Arabiens statsejede investeringsfond;
- N. der henviser til, at Ukraine generelt er blevet anset for at have været på en positiv kurs med hensyn til at kontrollere korruption siden 2014, men at der fortsat findes betydelige korruptionskræfter; der henviser til, at oligarker fortsat kontrollerer store dele af den ukrainske økonomi, herunder landbrugssektoren; der henviser til, at internationale

analytikere og det ukrainske civilsamfund er bekymrede for, at forekomsten af korruption vil stige, efterhånden som den internationale bistand skifter fra militær bistand til genopbygning af ødelagt infrastruktur; der henviser til, at de seneste tendenser inden for regeringsførelse, der har udviklet sig eller taget fart siden den russiske invasion, potentielt påvirker risikoen for korruption under genopbygningen, såsom den voksende centralisering, oligarkernes tilbagevenden og manglende konsekvens i indsatsen for at bekæmpe korruption;

- O. der henviser til, at den nationale regering i henhold til undtagelseslovgivningen har taget skridt til at udøve mere kontrol over medielandskabet, navnlig ved at monopolisere TV-nyheder, lukke kanaler, der opfattes som prorussiske, og indføre instrumenter til statslig censur; der henviser til, at disse foranstaltninger begrænser uafhængige mediers og undersøgende journalisters mulighed for at afsløre potentielt magtmisbrug og korruption;
1. gentager på det allerkraftigste sin fordømmelse af angrebet på Ukraines territoriale integritet og suverænitet som følge af Den Russiske Føderations invasion af Ukraine; fordømmer denne invasion som en angrebskrig, som udgør en alvorlig overtrædelse af folkeretten, navnlig FN-pagten, og som savner enhver legitim berettigelse; udtrykker sin dybeste solidaritet med det ukrainske folk; understreger behovet for en hurtig, intensiv og ihærdig diplomatisk indsats for straks at bringe krigen i Ukraine til afslutning og gøre en ende på det ukrainske folks lidelser;
 2. insisterer på, at Rusland påtager sig ansvaret for de skader, landet har forårsaget i Ukraine; glæder sig over, at EU overvejer mulighederne for at kanalisere indefrosne russiske midler fra dem, der har ansvaret for krigen, over til Ukraines genopbygningsbestræbelser; bemærker, at dette er en bestræbelse uden fortilfælde, og insisterer på, at enhver beslutning herom bør træffes i overensstemmelse med EU-retten og folkeretten; opfordrer til, at der oprettes en passende universel, international retlig ramme for andre krigs- og konfliktområder i verden;
 3. glæder sig over, at det internationale samfund allerede er begyndt at forberede sig på Ukraines genopbygningsproces efter krigen; insisterer på, at dette bør tjene som eksempel for andre krigs- og konfliktramte områder i verden under hensyntagen til civilsamfundenes behov i de direkte og indirekte berørte lande og som reaktion på den presserende opgave med at kombinere disse bestræbelser med behovet for hurtigst muligt at omstrukturere den globale økonomi for at tackle klimaændringerne og tabet af biodiversitet;
 4. minder om, at genopbygningsprocessen efter krigen bør gavne alle ukrainske borgere og landets multietniske samfund som helhed; understreger, at genopbygningsprocessen skal følge en bottom-up-tilgang, og insisterer på, at borgere fra alle dele af det ukrainske samfund samt regionale og lokale myndigheder og fagforeninger skal deltage i de beslutningsprocesser, der fastlægger landets fremtid;
 5. er bekymret over, at Ukraines fremtidige økonomiske model vil blive besluttet af den nuværende regering uden parlamentshøringer eller deltagelsesdemokratiske høringer; opfordrer Ukraine og dets internationale donorer til straks at anvende de nødvendige instrumenter til at sikre, at det ukrainske folk får reel indflydelse på, hvordan

genopbygningen vil ske, og hvordan den vil se ud; opfordrer arrangørerne af konferencen om genopretning af Ukraine i London i juni til at meddele, at der vil blive oprettet en bestyrelse bestående af førende eksperter fra civilsamfundet, der skal rådgive multidonorkoordineringsplatformen; opfordrer multidonorkoordineringsplatformen, som koordinerer al donorfinansiering til genopbygningen af Ukraine, til fuldt ud at inddrage den europæiske alliance af byer og regioner for genopbygningen af Ukraine som en fulgyldig partner i alle faser af planlægningen og gennemførelsen;

6. insisterer på, at Ukraines efterkrigsforsoning, genopbygning og EU-integration skal være baseret på demokrati, retsstatsprincippet, respekt for grundlæggende menneskerettigheder, borgerlig lighed, social retfærdighed, interetnisk og religiøs tolerance, ligestilling mellem kønnene og respekt for miljø- og klimaretfærdighed;
7. insisterer på, at genopbygningsprocessen skal lægge fundamentet for en langsigtet bæredygtig vækst med udgangspunkt i en strategi med integreret territorial planlægning, hvor man udnytter systemiske tilgange til bæredygtige, grønne, intelligente og inklusive områder samt Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings princip om "bedre genopbygning". insisterer på, at internationale midler, der stilles til rådighed for Ukraine, bør bidrage til det mål, som den ukrainske regering har fastsat, om at reducere alle drivhusgasemissioner med 65 % inden 2030; opfordrer den ukrainske regering og internationale donorer til at garantere, at investeringer i energisektoren bidrager til dekarbonisering og reduktion af Ukraines afhængighed af fossile brændstoffer;
8. bemærker med alvorlig bekymring, at de planer for efterkrigs-genopbygning, der er foreslået af internationale finansielle institutioner og støttet af EU, tilsidesætter disse grundlæggende principper og styrker udenlandske donorer og investorer og ukrainske oligarker ved at foreslå privatiserings- og liberaliseringspolitikker; opfordrer indtrængende til, at repræsentanter for civilsamfundet og repræsentanter for lokale myndigheder uddeles til rådgivende grupper i forskellige ukrainske ministerier, og at de indarbejdes i multidonorkoordineringsplatformen;
9. opfordrer Kommissionen til at sikre, at eksperter fra civilsamfundet og repræsentanter for de lokale og regionale myndigheder deltager i den kommende konference om genopretning af Ukraine i London samt i eventuelle fremtidige drøftelser om genopbygningen af Ukraine; opfordrer Kommissionen til at vise sin politiske vilje til at inddrage det ukrainske civilsamfund i genopretnings- og genopbygningsprocessen ved at integrere finansiel støtte til civilsamfundsorganisationer og regionale og lokale myndigheder i finansieringsmekanismerne for relevante genopretningsprojekter;
10. understreger, at en vellykket genopbygning og genopretning grundlæggende er afhængig af en styrkelse af de lokale og regionale samfunds kapacitet til at planlægge og gennemføre deres egne genopretningsprojekter, tiltrække finansiering fra internationale donorer og nationale finansieringskilder og inddrage private virksomheder i partnerskaber for genopretning; henleder opmærksomheden på den europæiske alliance af byer og regioner for genopbygning af Ukraine, der blev lanceret den 30. juni 2022 som et middel til at kortlægge de lokale og regionale behov i Ukraine, koordinere indsatsen med Den Europæiske Unions byer og regioner, som stod klar til at sende ressourcer til støtte for en effektiv og bæredygtig genopbygning af Ukraine, at fremme samarbejdet mellem landets centrale partnere og EU-institutionerne og inden

for multidonorkoordineringsplatformen samt mellem EU og de ukrainske lokale og regionale myndigheder og sammenslutninger og at sætte fokus på ukrainske lokale myndigheders genopbygningsprojekter;

11. beklager dybt, at Kommissionen ikke har hørt Parlamentet ordentligt om sine forberedelser til genopbygningen af Ukraine; gentager sin forståelse for anvendelsen af hurtige procedurer i krigstid, men insisterer på sine medbestemmelses- og tilsynsbeføjelser med hensyn til makrofinansiel bistand til tredjelande, herunder Ukraine; insisterer navnlig på at blive hørt om betingelserne for finansiel bistand og henviser til sine overvågningsbeføjelser;
12. understreger, at international finansiel støtte skal prioritere genopbygningen af boliger, erhvervsbygninger og infrastrukturanlæg, der er ødelagt af det russiske militær, og bør skabe muligheder for ukrainske virksomheder og arbejdspladser for det ukrainske folk; afviser ethvert scenarie, hvor genopbygningen af Ukraine støttes af internationale donorer på basis af, at lån skal bruges på leverandører i deres lande snarere end i Ukraine;
13. opfordrer Kommissionen til at sikre, at Ukraines genopbygning er i overensstemmelse med de principper, som EU's grønne pagt er baseret på, og at den bidrager til at håndtere den tredobbelte verdensomspændende krise, som menneskeheden i øjeblikket står over for, nemlig klimaændringer, forurening og tab af biodiversitet, som er indbyrdes forbundne og indbyrdes afhængige;
14. er bekymret over koncentrationen af jord hos landbrugsvirksomheder, oligarker og stærke finansielle interesser, da situationen rejser spørgsmål om lighed og økonomisk retfærdighed i et land, hvor kun få har akkumuleret ressourcer; opfordrer den ukrainske regering og dens genopbygningspartnere til at sikre retfærdig og lige adgang til jord og finansiering for at sikre økonomisk bæredygtighed og velfærd for landets otte millioner landbrugere;
15. er bekymret over, at den ukrainske regerings genopretnings- og genopbygningsplaner er baseret på neoliberale idéer om privatisering, liberalisering og udenlandske investeringer; advarer om, at genopbygningen ikke bør føre til en styrkelse af eksisterende oligarker i Ukraine og ikke bør danne grundlag for yderligere koncentration af jord i hænderne på oligarker, udenlandske interesser og store landbrugsvirksomheder; understreger derfor behovet for at sikre gennemsigtighed, ansvarlighed og offentlig kontrol med fordelingen af genopbygningsmidler;
16. bemærker med bekymring, at Zelenskyjs regering og det regerende "Servant of the People"-parti, mens landet har været underlagt militær undtagelsestilstand som følge af Ruslands invasion, er fortsat med arbejdsmarkeds- og socialpolitiske reformer, der er i modstrid med gældende EU-ret; opfordrer indtrængende alle ukrainske politiske og økonomiske institutioner og interessenter til at sikre, at genopretnings- og genopbygningsprocessen er i overensstemmelse med EU's sociale regelværk og Den Internationale Arbejdsorganisations konventioner; opfordrer Kommissionen til at gøre det klart for den ukrainske regering, at tiltrædelsesprocessen skal være baseret på tilpasning til EU's grundlæggende værdier, retsstatsprincippet, en social markedsøkonomi, social dialog og arbejdsmarkedsparternes rolle og skal omfatte fuld

respekt for fagforeningsrettigheder og sociale rettigheder; opfordrer den ukrainske regering til øjeblikkeligt at standse angrebene på arbejdstagernes og fagforeningernes rettigheder og til at trække de nyligt vedtagne ændringer af arbejdsretten tilbage; insisterer på, at arbejdsmarkedets parter høres om alle reformer af arbejdsretten, og at fagforeningerne inddrages i alle programmer, der tager sigte på Ukraines genopretning og genopbygning; opfordrer ukrainske arbejdsgivere og udenlandske investorer til at respektere arbejdstagernes rettigheder, herunder rimelige lønninger, sikre arbejdsvilkår og kollektive forhandlingsrettigheder;

17. opfordrer Kommissionen til i vid udstrækning at inddrage både Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Det Europæiske Regionsudvalg i forberedelses- og gennemførelsesfasen af genopretnings- og genopbygningsstøtten til Ukraine og til også at give dem mulighed for at komme med input til disse reformer;
18. opfordrer den ukrainske regering og Kommissionen til at forbedre gennemsigtigheden og ansvarligheden i forvaltningen af midlerne for at gøre det muligt for den ukrainske befolkning og EU's skatteydere at forstå, hvordan pengene anvendes, ved at offentliggøre og kommunikere i detaljer om genopretningsplaner og ressourcer for og fremskridt i det ukrainske samfund; opfordrer den ukrainske regering til at forbedre mediepluralismen betydeligt og til at tillade kritisk overvågning af mediernes og civilsamfundets anvendelse af midler, herunder for at gøre det muligt at bekæmpe korruption og nepotisme;
19. opfordrer indtrængende EU, medlemsstaterne og de internationale finansielle institutioner til at yde tilskud i stedet for lån, eftersom Ukraine sandsynligvis ikke vil være i stand til at betale renter og afdrag og tilbagebetale yderligere gæld på kort sigt. understreger, at lån vil øge risikoen for en gældskrise i fremtiden, idet Ukraine allerede før krigen havde en udlandsgæld på ca. 130 mia. EUR, svarende til 80 % af landets BNP. opfordrer EU og de internationale finansielle institutioner til at yde lån uden eller med meget lave rentesatser, navnlig til projekter, der har til formål at hjælpe kommunerne; opfordrer til eftergivelse af Ukraines gæld for at hjælpe landet med at betale sine nuværende, presserende udgifter og lette genopbygningen af strategisk infrastruktur, der er blevet ødelagt under krigen;
20. understreger, at der ikke er nogen "hurtig vej" til EU-medlemskab, og at tiltrædelsen fortsat er en kompleks, meritbaseret og struktureret proces, der kræver en effektiv gennemførelse af reformer og gennemførelse af gældende EU-ret; understreger, at det er nødvendigt at forberede EU på yderligere udvidelse, herunder ved at gennemføre reformer for at gøre det mere socialt og miljømæssigt bæredygtigt;
21. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling og Ukraines regering og parlament.